

Samen ontdekken, onze passie delen en de natuur beschermen

Natuurlijk
Rotterdam e.o.

Natuurblad
011

In dit natuurblad

Nieuws van
onze afdeling

Activiteiten
& agenda

Tips &
Waarnemingen

Landelijk Nieuws

Foto: Geert

De Landelijke vereniging

Op 22 april heeft Sharida (foto) onze afdeling vertegenwoordigd op de Landelijke Vergadering in Assen. Deze vergadering wordt de Vertegenwoordigende Vergadering genoemd omdat de afdeling per 50 leden één stem heeft. Op de agenda stonden o.a. twee aanpassingen van de landelijke statuten. Deze zijn aangenomen:

Artikel 1.1. De vereniging draagt de naam: KONINKLIJKE NEDERLANDSE NATUURVERENIGING, afgekort KNNV, of Natuurvereniging KNNV, of KNNV Natuurvereniging.

HET DOEL [aanpassing vet weergegeven]

Artikel 2. De vereniging heeft als doel:

- het vermeerderen van de kennis van de natuur in de ruimste zin in **alle toepasselijke biotopen** en het verbreiden van deze kennis, in het bijzonder in Nederland doch ook daarbuiten.
- het aankweken van de belangstelling voor en liefde tot de natuur, in de eerste plaats onder haar leden doch ook buiten de vereniging;
- het bijdragen aan natuur- en landschapsbescherming in de ruimste zin van het woord, **in de openbare ruimte, natuurgebieden en leefomgeving van mens en dier, in alle biotopen**, in het bijzonder in Nederland doch ook daarbuiten.
- het inzetten van wettige middelen en meer speciaal het aantekenen of indienen van bezwaar en beroep door de vereniging woord en of geschrift. Zowel op administratiefrechtelijk als op strafrechtelijk gebied tegen rechtshandelingen die in strijd zijn met wat de vereniging nastreeft in geheel Nederland, op landelijk, regionaal en lokaal niveau.**

Ook is er een nieuwe voorzitter gekozen: Theo Briggeman; oud-voorzitter van de afdeling Hollandse Delta. We kennen Theo van KNNV, gewest Zuid-Holland.

Nieuws van de afdeling

Van de voorzijde

Foto: eigen collectie

Fantastisch nieuws over deze boom, lees meer op pagina 4.

De regering zit klem vanwege de discussie over stikstofdoelstellingen. We wachten met grote spanning op een klimaatneutraal energieplan.

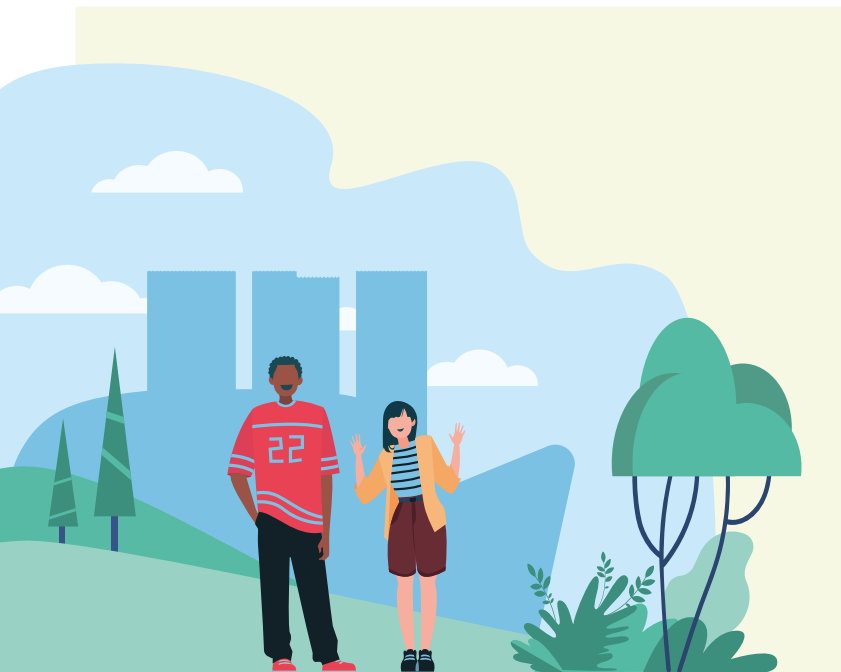
Waterschaarste is alom, ook in Zuid-Holland. Bomen hebben het vanwege droogte enorm zwaar. In Spanje branden bosrijke gebieden af met groot verlies van bijzondere soorten. Bossen sterven, ook in Noord Europa. In India en Pakistan was april de warmste maand sinds

120 jaar, de hitte loopt deze maand daar op tot 50 graden. IJskappen trekken zich in een razend tempo terug.

Wij duiken met nauwkeurige voorzichtigheid met onze ogen, oren en neus in op de details van de ons direct omringende en o zo kwetsbare natuur.

Jij ook? Volg ons, deel met ons. Zet Natuurlijk Rotterdam in jouw actie-agenda.

Gezocht:

Jongerenbegeleider Natuurwerk!

In de bestuursvergadering afgelopen maart hebben we een belangrijke vacature opgetuigd. Enthousiaste begeleiders voor jeugd en/of jongeren in de Rotterdamse stadsnatuur. Zoek jij een afwisselende baan waarbij je iets kan betekenen voor de stadsnatuur en jouw medemens?

Wat vragen we van jou?

- Je bent tussen de 18 en 30 jaar;
- Je hebt interesse om actief in stads/natuur te zijn;
- Je organiseert buiten/activiteiten voor jongeren (16 - 35 jaar) in landschap(sonderhoud) in Rotterdam;
- Je bent bereid om natuurcursussen te volgen en een EHBO-diploma te halen;
- Je blijft minstens twee jaar actief in deze functie;
- Je ontvangt hiervoor een vergoeding: nog nader te bepalen.

Enthousiast?

Mail of video jouw gegevens en motivatie naar natuurlijkrotterdam@knnv.nl.

Wie weet er iemand?

Tip natuurlijkrotterdam@knnv.nl!

Waar ligt jouw interesse?

Bel Geert op 06 - 3300 1742 of deel dat via natuurlijkrotterdam@knnv.nl.

Wie • Wat • Waarom

Elke natuurbrief posten we een portret, deze keer Sharida.

Wie Een echte stadsnatuurfanaat. Ik heet Sharida Bhageloe. Opgegroeid in Rotterdam. Waarvan 28 jaar midden in het centrum, nu bijna 14 jaar op Groot IJsselmonde.

Wat Ik ben microbiologische analist en werk in de agrarische sector. In mijn vrijetijd ben ik in de stad te vinden met mijn camera. Ik bekijk graag mijn omgeving. Alle vogels, insecten en de planten hebben mijn aandacht. Daarnaast ben ik actief met een groenproject in de wijk.

Waarom Rotterdam is een stad met veel variatie in het landschap, grijs en groen. Veel mensen denken dat er in de stad geen natuur te beleven is. In mijn ogen hoef je de stad niet uit om de natuur te beleven. Ik ben lid geworden van KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o. om stadsnatuur onder de aandacht te brengen bij bewoners en organisaties. Sinds begin dit jaar ben ik bestuurlid van KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o.

Spreek je uit voor een evenwichtig bestuur van het Hoogheemraadschap van Delfland

We ontvingen van onze collega vereniging Natuurlijk Delfland de zorgelijke mededeling dat bij de coalitievorming van Hoogheemraadschap van Delfland de progressieve partijen buiten spel zijn gezet. De geluiden vanuit de BBB doen het ergste vrezen voor waterkwaliteit en stikstofdepositie, funest voor de natuur/gebieden. Zie meer [hier](#).

Dus stuur een e-mail naar de drie natuur-beherende organisaties die hebben zitten slapen met het verzoek **'Trek u terug uit deze coalitie!'**. De verkiezingsuitslag is fifty/fifty. Dan moet er ook een fifty/fifty bestuur komen. Laten we het in de polder met elkaar doen.

Natuurmonumenten:

lczuid-holland@natuurmonumenten.nl

NMD ZHL: info@zuidhollandslandschap.nl

BEH SBB: hofvandelfland@staatsbosbeheer.nl

met ons op CC: natuurlijkdelfland@knnv.nl

Foto: eigen collectie

Twee oude kornoeljes in Rotterdam

Natuurlijk Rotterdam heeft een publicatie gemaakt over twee 80-jarige gele kornoeljes in de tuin van het Chabot Museum Rotterdam. De kornoeljes zijn geplant rond 1948 met daarbij de boodschap 'Hoop voor de toekomst'.

[Lees hier meer >](#)

Edith's publicatie is, ook tot onze verrassing, door de Rotterdamse Eveline Visser eveneens opgenomen in haar tentoonstelling 'Up in the Clouds'. De expo is tot 3 september te zien. Meer info klik [hier](#). In de museumtuin kun je de prachtige, monumentale meerstammige kornoeljes 24/7 bewonderen.

Herdenkingsboom Eendrachtsplein is nu ook een Landelijke monumentale boom!

De herdenkingsboom voor de slachtoffers van het bombardement van Rotterdam wordt opgenomen in het landelijk register van Monumentale Bomen! In het Landelijk Register van Monumentale Bomen zijn bomen opgenomen die volgens de Bomenstichting van nationaal belang zijn. Eind vorig jaar had de gemeente Rotterdam deze boom als monumentale boom erkend. Nu ook nog de landelijke status Monumentale Boom! Wil je het verhaal van deze herdenkingsboom lezen?

[Lees hier het verhaal >](#)

Later is op de [website](#) van de Bomenstichting te zien waar deze boom staat plus haar basisgegevens.

Door de landelijke erkenning als monumentale boom wordt ze ook vermeld op andere websites zoals [Atlas Leefomgeving](#); een samenwerking tussen overheden.

Op zoek naar een erkende monumentale plataan

1 mei 2023 - In het stadsarchief op zoek naar de geschiedenis en het plantjaar van een erkende monumentale plataan (1880) in het Karel de Stoutepark.

In de buurt van deze monumentale plataan groeien hele oude taxussen. Deze taxussen zijn niet als monumentale bomen erkend. Dat zij heel erg oud zijn, is echter wel duidelijk. Dat moeten we echter wel bewijzen of zeer aannemelijk maken. Vandaar het bezoek aan het stadsarchief.

De medewerking van de mensen van het stadsarchief was geweldig! Wij zijn hen dan ook enorm dankbaar. Wij hebben zelfs nog een rondleiding door het stadsarchief gekregen. Kortom: een onvergetelijke dag.

Het was een lange dag. Wij waren 's ochtends om 10.00 uur begonnen en wij vertrokken pas na sluitingstijd om 17.00 uur.

Wat hebben wij bereikt?

Dat plattegronden en foto's interpreteren nog best lastig is. Vooral omdat ze hoogstwaarschijnlijk ook niet helemaal de juiste weergave zijn van de werkelijke situatie van heel vroeger; voor en rond de 19^e eeuw.

We weten vrijwel zeker, dat het Karel de Stoutepark voor de aanleg in 1910 een tuin is geweest waarbij een buitenverblijf zat. Daarvoor was het een weiland. Tot wanneer? Dat weiland was even misleidend. Maar ja, in een weiland plantte men ook toen niet een plataan. En zeer zeker geen Taxussen baccata, die behoorlijk giftig zijn voor het vee.

Er blijven nog vragen over. Van wie was dat buitenverblijf met tuin en wanneer is die grond verkocht of overgedragen aan de gemeente Rotterdam en vooral onder welke voorwaarden?

Het was gebruikelijk om zulke tuinen over te dragen/verkoppen aan de gemeente voor algemeen gebruik, maar met voorwaarden. Zoals die bomen mogen niet gekapt worden. Of die lanenstructuur mag niet veranderen. Dat soort dingen.

Pascal en Edith

Foto: Links Pascal, rechts Willem, voorzitter Historisch Charlois en in het midden de coördinator archief Technische dienst. Daaronder valt ook het openbaar groen.

Agenda

Tijdens onze activiteiten onderzoeken we de groene parels in Rotterdam. Observaties leggen we het liefst vast met zoveel mogelijk betrokkenen om een maximum aan waarnemingen te noteren. Dit onderzoek levert waardevolle gegevens op die we vervolgens gaan inzetten voor bewust natuurbehoud.

Doe mee! Draag bij aan het inzichtelijk maken van biodiversiteit in Rotterdam. Daar wordt Rotterdam groener van.

De komende tijd is er veel te ervaren in de natuur!

Voor (bijna) alle activiteiten geldt:

- leden KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o. **gratis**;
- niet leden **€ 5,00** of een **vrijwillige bijdrage**.

Je kan je opgeven via natuurlijkrotterdam@knnv.nl

[Klik hier voor onze agenda >](#)

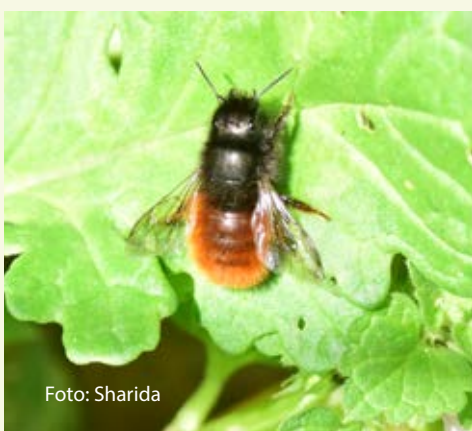

Foto: Sharida

Foto: Ria Lenferink

**20 mei tot 29 mei
2023**

KNNV Landelijk Week van de Biodiversiteit

Van 20 tot en met 29 mei organiseert de landelijke KNNV Week van de Biodiversiteit.

In die week organiseren alle lokale afdelingen en landelijke werkgroepen tientallen activiteiten om stil te staan bij de soortenrijkdom op aarde en hier meer over te leren in onze eigen omgeving.

Lees [hier](#) meer over de Week van de Biodiversiteit of ga meteen naar het [activiteitenoverzicht](#).

Ook wij, Natuurlijk Rotterdam, doen mee!

**Za. 18 mei 2023
13.00 - 14.30 uur**

Bijentelling, Park van Morgen

Gidsen: Sharida, Edith.
Startlocatie: Pelgrimskerk,
Reijerijk 51.

Met elkaar zie je meer en leren we van en met elkaar. Wij tellen alle wilde bijen, honingbijen, zweefvliegen en andere insecten die wij zien rond het wilde bijen grondnest. De resultaten gaan naar onderzoekers, die deze gegevens heel goed kunnen gebruiken. Hoe meer wij van deze diertjes weten, hoe beter we hen kunnen beschermen. Opgeven via natuurlijkrotterdam@knnv.nl

**Zo. 21 mei 2023
11.00 - 13.00 uur**

Biodiversiteit in de volkstuin

Gidsen: Jeroen, Sannetje, Wilco.
Startlocatie: entree VTV Blijddorp,
Zestienhovensekade 555.

Laat je verrassen wat er in de algemene tuinen en langs de paden groeit, bloeit en rondfladdert. Gids Jeroen legt uit hoe je jouw waarnemingen meldt bij waarneming.nl. Daarmee maken we de soortenrijkdom in dit polderpark inzichtelijk én toegankelijk voor iedereen. Opgeven via natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Zo. 27 mei,
13.00 - 15.00 uur

Inventarisatie bomen, Karel de Stoutepark

Gids: Edith.

Startlocatie: Café 't Paviljoentje,
Wolphaartsbocht 80.

In het Karel de Stoutepark staan een aantal bomen waarvan de leeftijd onbekend is. Om een indruk te krijgen van de leeftijd van deze waarschijnlijk zeer oude bomen meten we omvang van de diverse stammen. De gegevens van deze waardevolle oude bomen worden verzameld om daarmee de status van deze monumentale bomen te kunnen aanvragen bij de gemeente. Neem een meetlint, pen en papier mee!
Na afloop gaan we ergens wat drinken en bespreken we de metingen. Opgeven via natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Alvast voor in je agenda

Za. 10 juni 2023

Slootjesdag

Zo. 18 juni 2023

**Wilde planten
in een stiltegebied**

Meer informatie volgt.

Geweest

Vanwege de Nationale Bijentelling cirkelden afgelopen maand onze activiteiten rondom hommels en wilde bij. In Nederland is de helft van de soorten bedreigd. Hoe meer we over bijen weten, hoe beter wij de bij kunnen helpen.

[Nationale bijentelling, klik hier >](#)

Wil je meer weten over deze onmisbare bestuiver?
Klik [hier](#) voor meer informatie.

Lente-excursie Heemtuin Kralingse bos Za. 25 maart

Gids: Edith.

Zie de lijst met bloeiende planten [hier](#).

Bijentelling Park van Morgen Za. 15 april

Gids: Sharida, Edith.

Het weer was droog, zonnig, ca. 14 graden, er was een stevige wind. We hebben in 2 à 3-tallen rondom het grondnest geteld. Het was een gezellige middag en we hebben veel geleerd, zoals hoe we wilde bijen, hommels en zweefvliegen van elkaar kunnen onderscheiden. Wij hebben drie nestingen gezien en geleerd hoe je ze kunt spotten. Als een insect jouw schaduw ziet is het al weg!

**Wil je al onze eerdere activiteiten bekijken?
Van alle activiteiten schrijven we een verslag.**

[Alle verslagen >](#)

Geweest

Workshop insecten fotograferen, VTV Blijdorp Zo. 16 april

Gids: Sharida, Sannetje.

Doel was het observeren, inventariseren en documenteren van bijen en andere insecten, de manier waarop, en hoe en waar je dat meldt. De dag ervoor was tijdens de telling in het Park van Morgen verrassend veel activiteit. Deze zondag was zeer bewolkt en het was 9 graden. Best frisjes. Daarom waren de bijen inactief. We hebben één hommelt gezien en een zwerm mugjes. Verdere observaties (o.a.) gal op kruisbes en zomereik, heermoesbloemen, een eerste meerkoetei in nestje, overvliegende knobbelzwanen en een ransuil in een conifeer. Later werd het ietsje warmer. Jeroen is vervolgens elders een zeldzame bronskopenend gaan spotten.

Foto's:
Jeroen

Tips

Ruimteschip Aarde

In de [documentaireserie](#) van KRO-NCRV neemt André Kuipers je mee vanuit de ruimte naar planeet aarde.

Nationaal Park Rotterdam - werken aan een havenstad vol natuur

In de [tentoonstelling](#) in het Natuurhistorisch, Westzeedijk 345, zie je hoe Rotterdam eruit kan zien wanneer we de natuur meer ruimte geven. Een inspirerende en inzichtgevende tentoonstelling. Een aanrader!

Rotterdamse Parkenmaand

Zondag 30 april opende Marjolein Moeijes in het Museumpark de Rotterdamse Parkenmaand met de groenrede. Ook de activiteiten van Natuurlijk Rotterdam staan op deze agenda. Lees meer [hier](#).

Ode aan de Esch

Vorig jaar heeft de gemeente besloten dat er nóg een brug over de Maas komt. De bewoners zijn tegen omdat ze hun geliefde natuurgebied kwijtraken. Filmmaker Hans brengt een eerbetoon aan de Maasoever in de docuserie 'Ode aan de Esch'. [Te zien bij OPEN Rotterdam](#).

Zo. 14 mei, 14.00 - 15.30 uur

Protestwandeling door natuurgebied De Eschpolder

Organisatie: Het Actieoverleg de Esch. Startlocatie wandeling tramhalte De Esch tram 21 & 24. Tijdens de Parkenmaand organiseren de bewoners een [protestwandeling](#) door deze prachtige groene parel waarbij men tekst en uitleg geeft over de bezwaren en alternatieven. Aanmelden niet nodig.

Scholekster op het dak

Steeds vaker kom je de scholekster tegen in de stad! Ze komen daar om te broeden op platte daken. Dat is bijzonder omdat je ze in de wad- en weidegebieden van Nederland juist steeds minder vaak ziet. Samen kunnen we de beschermde scholekster een handje helpen. Lees meer [hier](#).

Stop de watercrisis in de provincie

Onze natuur is ziek door vervuild water en verdroging. Ook de provincie Zuid Holland maakt nu plannen voor de toekomst van de natuur en ons water. Dit is hét moment om in **actie** te komen. Klik [hier](#).

Waarnemingen

Met deze apps kun je de mogelijke soortnaam van het organisme snel vaststellen:

- Birdnet
- Merlin Bird ID (Cornell Lab)
- ObsIdentify
- Plant.net

Meld jouw waarnemingen zelf via www.waarneming.nl.

Stuur daarna de waarneming naar natuurlijkrotterdam@knnv.nl.
Delen is weten.

Gewone wolzwever

Foto: Sharida

De gewone wolzwever (*Bombylius major*) is een vlieg. Hij is behaard, heeft dunne poten en een lange tong. De grote ovale ogen zijn typisch vliegachtig. Deze vlieg komt in Nederland algemeen voor op zandige en zonnige taluds, langs bosranden en in tuinen. Is vroeg in het voorjaar te zien. De soort lijkt op een hommeltje of bij. Deze gelijkenis is geen toeval, maar berust op mimicry: Als dieren zo op elkaar lijken, elkaar nadoen of nabootsen. Mimicry komt veel in de natuur voor, maar veruit het meeste bij insecten. Wolzwevers hebben namelijk geen angel, maar hommels en bijen wel. Vliegen hebben twee vleugels. Bij de vliegen (Diptera) worden de tot halvers gereduceerde achtervleugels als een gyroscoop gebruikt, waardoor de vlucht wordt gestabiliseerd.

Hommelt

'Ik had dit hommeltje op de grond gevonden en haar wat suikerwater gegeven. Toen zij wat bij kwam, haar op een plant gezet, waar zij minder kwetsbaar was. Uiteraard wilde ik een foto van haar maken, maar ik kwam te dicht bij en dat vond zij niet leuk. Hier tilt zij een pootje op om mij te dreigen: ophouden. Lief hè?'

Foto/tekst: Edith

Meer informatie

Natuurlijk Rotterdam e.o. is een actieve natuurvereniging. Geert van Poelgeest (voorzitter) licht doelstellingen en beleid graag toe. Bel 06 - 3300 1742 of mail natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Colofon

Deze nieuwsbrief wordt onregelmatig gepost. Deel jouw kennis en ervaringen! Stuur ze naar natuurlijkrotterdam@knnv.nl Deze nieuwsbrief mag je delen!

Volg ons

Adres

Natuurlijk Rotterdam e.o. (KNNV)
Jan van Avennesstraat 7a
3021 RL Rotterdam
natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Word lid

Volg de [link](#) om te weten of het lidmaatschap ook iets voor jou is.

**Natuurlijk
Rotterdam e.o.**

Natuurblad
011

rotterdam.knnv.nl